

ORGANIZAȚIILE DE AJUTOR RECIPROC

Mihaela Lambru
Editura Polirom, Iași, 2013

Lavinia Baciuc [1]

Mihaela Lambru este sociolog, conferențiar doctor la Universitatea București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială. Semnează numeroase articole în reviste și capitole în cărți de specialitate.

În afară de lucrarea de față, Mihaela Lambru a mai coordonat și alte volume, din care menționăm: *Parteneriatul public-privat în furnizarea serviciilor sociale, Politici publice și reforma administrației publice. Dimensiunea participativă a politicilor publice, Sectorul neguvernamental: profil, tendințe, provocări și Sociolog pe piața muncii.*

Titlul *Organizațiile de ajutor reciproc* face referire la subiectul abordat, fiind specific și sistematic. Lucrarea trezește interesul cititorilor prin utilizarea unor concepte precum politici sociale, organizații mutuale, concepte care trimit către un domeniu tot mai cercetat și mai vizat în ultimii ani, cel al economiei sociale.

Materialul a fost publicat la Editura Polirom, în anul 2013, fiind realizat în cadrul proiectului „Prometeus – promovarea economiei sociale în România prin cercetare, educație și formare profesională la standarde europene” cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013 și este implementat de Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile.

Mihaela Lambru, în cele trei părți ale lucrării, *Organizațiile de ajutor reciproc*, dorește să explice concepte precum: sector privat,

[1] Studentă a Facultății de Filozofie și Științe Social - Politice, specializarea Asistență Socială, anul III, în cadrul Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași, email: baciuc_lavinia26@yahoo.com, număr de telefon: 0747.749.398.

economie de piață, economie socială, organizații mutuale, organizațiile de tip Case de Ajutor Reciproc în România și în Uniunea Europeană.

Volumul de fata își propune să aducă informații structurate cu privire la mutualitate și organizații mutuale, să aducă clarificări conceptuale și informații actualizate cu privire la caracteristicile esențiale ale organizațiilor mutuale și ale celor de tip ajutor reciproc.

Mihaela Lambru în prima parte a volumului său face o scurtă prezentare a evoluției conceptului de *economie socială*, punctând definițiile economiei sociale, a societăților mutual, evidențiind caracteristicile și principiile esențiale ale acestor termeni. Autoarea este de părere că fenomenul mutualist este înțeles și practicat în funcție de contextul social. Societățile sau organizațiile mutuale în contexte și ideologii diferite au reușit să existe sub variate tipuri. Precizăm că autoarea surprinde elementele esențiale a prezentării organizațiilor de ajutor reciproc, necesare în cunoșterea și înțelegerea organizațiilor de acest tip.

În partea a II-a a acestui volum autoarea se concentrează asupra prezentării cadrului european de politici publice privind societățile mutuale. Aceasta este de părere că organizațiile mutuale sunt adânc înrădăcinate în tradițiile statului bunăstării și faptul că organizațiile mutuale și de tip ajutor reciproc din Europa au contribuit major la dezvoltarea unei culturi proletare în vestul Europei, la dezvoltarea sindicalismului și a instrumentelor de împrumut și economisire. Mai departe în acest capitol se face o clasificare a mutualităților în două categorii: *organizații foarte mari*, cu milioane de membrii, acestea de cele mai multe ori pot avea la origine grupuri ideologice, politice dar și *organizații mutuale mici*, care operează pe piețe de nișe locale. Această parte din volum se încheie cu prezentarea întreprinderilor mutuale din cadru Europei care operează în aria asigurărilor de sănătate și a asigurărilor generale.

În ultima parte a acestui volum, Mihaela Lambru prezintă cronologic organizații mutuale care funcționează în România asociațiile de ajutor reciproc precum și elementele de dinamică, de structură, definiții și caracteristicile de profil ale acestui tip de întreprindere.

Se face delimitarea conceptuală între Casele de Ajutor Reciproc și Casele de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor precum și sunt prezentate elemente din legislația care le reglementează. Distinct sunt prezentate Casele de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor din România și teoriile care explică dimensiunea antreprenorială a sectorului asociativ, dintre care

enumeram: teoria bunurilor comune, teoria controlului din partea consumatorului, teoria încrederii și teoria resurselor. Autoarea analizează problematica vârstei a treia prin elaborarea unor abordării teoretice:

1. Gerontologia socială privește persoanele vârstnice ca pe o minoritate cu identitate specifică, independentă de sistemul economic și politic, având probleme specifice;

2. Gerontologia politică se concentrează asupra problematicii participării individuale, a votului și activității grupurilor de presiune;

3. Abordarea de tip economie politică examinează resursele aflate la dispoziția vârstnicilor punând în evidență inegalitățile dintre acestea și tinerii adulți;

4. Abordarea centrată pe analiza politicilor sociale pentru vârsta a treia ce pune accent pe analiza sistemelor de pensii și analiza serviciilor sociale.

În această parte a volumului autoarea evidențiază procesul politicilor publice și dezvoltarea organizațiilor mutuale și de ajutor reciproc. Ea este de părere că pentru a influența procesul de dezvoltarea a politicilor publice pentru entitățile din România este necesar cunoașterea principiului mutualității și a înțelegerii modului în care funcționează organizațiile mutuale.

Pentru o înțelege comprehensivă a caracteristicilor și tendințelor noilor instrumente de politici sociale, domnia sa ne prezintă cinci arii de politici publice:

1. Politicile publice transversale;
2. Politici publice teritoriale;
3. Instrumente pentru dezvoltare;
4. Politicile publice sectoriale;
5. Susținerea comunităților și categoriilor defavorizate.

Autoarea subliniază că în România autoritățile publice nu arăta un mare interes pentru asociațiile de ajutor reciproc ca posibil partener în furnizarea servicii sociale pentru vârsta a treia, identificând câteva explicații pentru acesta situație:

1. Climat ideologic nefavorabil organizațiilor neguvernamentale în general și celor de ajutor mutual în particular;
2. Imaginea slabă a acestor organizații în zona de decizie;
3. Organizațiile de ajutor mutual au probleme în a înțelege și a valorifica principiul mutualității care stau la baza funcționarii lor.

Volumul abordează o temă de actualitate și de maximă importanță pentru România este destinat unui public larg: de la persoanele interesate să își lărgescă viziunea despre acest domeniu la specialiștii în domeniu care pot afla lucruri dintr-o perspectivă diferită despre sectorul economiei sociale.

Autoarea adopta un stil sistematizat și bine structurat pentru a detalia fiecare element esențial în abordarea subiectului său.

Lucrarea reprezintă un cadru teoretic care oferă elementele necesare înțelegerii organizațiilor mutuale, a istoricului lor și a modului în care funcționează acestea, motiv pentru care recomandăm lecturarea acestui volum.